

Cofnodion a gadarnhawyd

Teitl y Cyfarfod:	Cyfarfod Bwrdd CNC – Cyfarfod Cyhoeddus
Lleoliad:	Y Ganolfan Reoli, Bangor a Microsoft Teams
Dyddiad y cyfarfod:	2 Chwefror 2024
Aelodau'r Bwrdd yn bresennol:	Syr David Henshaw, Cadeirydd Clare Pillman, Prif Weithredwr Yr Athro Steve Ormerod, Is-gadeirydd Geraint Davies Yr Athro Peter Fox Yr Athro Calvin Jones Lesley Jones Yr Athro Rhys Jones Mark McKenna Kath Palmer Helen Pittaway Dr Rosie Plummer
Aelodau o'r Tîm Gweithredol yn bresennol:	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Datblygu Corfforaethol Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau Victoria Rose-Piper, Pennaeth Trawsnewid Busnes ac Adfywio, yn dirprwyo ar ran Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol
Mynychwyr yn bresennol:	Phil Williams, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd (Pob eitem) Martin Cox, Pennaeth Gweithrediadau'r Gogledd-orllewin (Pob eitem) Rob Bell, Pennaeth Cyllid (Eitemau 6 a 7) Clive Walmsley, Uwch Gynghorydd Arbenigol (Eitem 8) Newid Hinsawdd a Datgarboneiddio Lucia Watts, Cynghorydd Arbenigol – Risg Hinsawdd ac Addasu (Eitem 8)

	<p>Mary Lewis, Rheolwr Mannau Cynaliadwy, Tir a Môr (Eitem 8)</p> <p>Harrhy James, Cynghorydd Arbenigol – Timau Risg Hinsawdd ac Addasu (Eitem 8)</p> <p>Huwel Manley, Pennaeth Timau Gweithrediadau'r De-orllewin (Sesiwn holi ac ateb cyhoeddus)</p>
Sylwedyddion CNC:	<p>Bhuvaneswari Marrisudi, Prentis Bwrdd</p> <p>Jacqui Kedward, Pennaeth Archwilio Mewnol</p> <p>Tamana Tomlinson, Arweinydd Tîm a Chynorthwydd Gweithredol y Prif Weithredwr</p>
Sylwedyddion Cyhoeddus:	<p>Jane Thomas</p> <p>Robert Meyer</p> <p>Kim Waters – Undeb Afonydd Cymru</p> <p>Jenny Lampard</p> <p>Jim Ralph</p> <p>Aelodau ychwanegol o'r cyhoedd</p>
Ymddiheuriadau:	<p>Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Corfforaethol a Chyllid</p>
Ysgrifenyddiaeth:	<p>Natalie Williams, Dirprwy Ysgrifennydd y Bwrdd ac Arweinydd Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd</p> <p>Jocelyn Benger, Tîm Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd</p>
Datganiadau o fuddiant:	<ul style="list-style-type: none"> • Dr Rosie Plummer - Aelod o Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro - rhyngweithio eang â CNC gan gynnwys dynodi tirwedd y Parc Cenedlaethol ac amddiffyniadau gan gynnwys afonydd ACA, parthau Morol, derbynnydd grantiau amrywiol a chydweithredwr; Ymddiriedolwr Plantlife – rhyngweithio eang gan gynnwys cyfannu at brosiect Natur am Byth a derbynnydd cyllid Rhwydweithiau Natur Glaswelltiroedd Gwydn • Yr Athro Steve Ormerod – Datganiad newydd: Cadeirydd y Grŵp Cynghori ar Wyddoniaeth ac Aelod o'r Bwrdd Marchnadoedd Amgylcheddol newydd; Cadeirydd y Grŵp Cynghori ar Adar sy'n Bwyta Pysgod • Geraint Davies – Mentor gyda Cyswllt Ffermio; Cydymaith Canolfan Ymchwil Ucheldir Pwllpeiran • Syr David Henshaw – Byw yn ardal chwilio am Barc Cenedlaethol newydd arfaethedig • Clare Pillman – Byw yn ardal chwilio am Barc Cenedlaethol newydd arfaethedig

Eitem 1. Agor y cyfarfod

1. Agorodd y Cadeirydd y cyfarfod gan estyn croeso i bawb ac egluro trefn y cyfarfod. Nodwyd datganiadau o ddiddordeb ac ymddiheuriadau fel uchod.

Eitem 2. Adolygu'r Cofnodion a'r Log Gweithredu

Eitem 2A. Adolygu Cofnodion y Cyfarfod Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 16 Ionawr

2. Adolygwyd a chytunwyd ar gofnodion y cyfarfod cyhoeddus a gynhaliwyd ar 16 Tachwedd.

Eitem 2B. Adolygu'r Log Gweithredu

3. Adolygwyd a chytunwyd ar y Log Gweithredu.

Eitem 3. Diweddariad gan y Cadeirydd

4. Dywedodd y Cadeirydd wrth y Bwrdd fod amserlen brysur o gyfarfodydd yn cael eu cynnal gyda Gweinidogion a swyddogion. Nodwyd y sefyllfa gyllidebol anodd i Lywodraeth Cymru (LIC) a CNC.
5. Croesawyd Phil Williams, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd newydd y Bwrdd, a Bhuvaneshwari Mairipudi, Prentis newydd y Bwrdd.

Eitem 4. Adroddiad gan y Prif Weithredwr

6. Rhoddodd y Prif Weithredwr y wybodaeth ddiweddaraf am eitemau yn ychwanegol at yr Adroddiad ysgrifenedig.
7. Roedd llawer iawn o waith wedi digwydd ac wedi parhau ar her y gyllideb eleni a'r flwyddyn nesaf.
8. Bu'n gyfnod o weithgarwch dwys i Lywodraeth Cymru, yr undebau amaeth a phawb sy'n ymwneud â ffermio, wrth i'r ymgynghoriad terfynol ar y Cynllun Ffermio Cynaliadwy (SFS) agor. Cyfarfu'r Prif Weithredwr â Chyngor Cymru yr NFU a Changen Meirionnydd, Undeb Amaethwyr Cymru, a mynychodd y digwyddiadau a gynhaliwyd gan Lywodraeth Cymru a'r undebau amaeth. Cydnabuwyd lefel y diddordeb, pryderon ac ymgysylltu. Byddai CNC yn ymateb i ymgynghoriad SFS.
9. Nodwyd cyhoeddiad y Gweinidog Newid Hinsawdd ar y Papur Gwyn i sefydlu egwyddorion amgylcheddol, llywodraethu a'r fframwaith ar gyfer targedau bioamrywiaeth i Gymru. Byddai CNC yn ymwneud â'r broses o osod y targedau'r fframwaith. Roedd y Papur Gwyn hefyd yn pennu'r fframwaith ar gyfer Asesydd Diogelu'r Amgylchedd parhaol i Gymru.

10. Cafwyd diweddariad gan y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau ar y stormydd a enwyd yn ddiweddar, Isha a Jocelyn. Nodwyd maint yr her a achoswyd gan yr holl stormydd hyn. Roedd rhai cymunedau wedi eu heffeithio, er nad oedd y llifogydd yng Nghymru ar raddfa gynddrwg â stormydd blaenorol. Roedd staff wedi bod ar alwad ers cyn y Nadolig, gyda rotas wedi dyblu dros gyfnod yr ŵyl. Roedd y staff ar ymwybyddiaeth uwch ers misoedd a diolchwyd i'r holl staff hynny ar ran y Bwrdd.
11. Nododd y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau y nifer cynyddol o gwynion am arogleuon a gafwyd gan y cyhoedd am safle tirlenwi Wityhedge yn Sir Benfro. Cydnabuwyd pryderon y gymuned leol. Roedd CNC wedi mynychu cyfarfod cyhoeddus diweddar a rhoddwyd sicrwydd bod CNC yn gwneud popeth posibl drwy'r rôl reoleiddio ac yn gweithio gyda'r gweithredwr i sicrhau bod y safle'n cydymffurfio â'r rheolau unwaith eto. Anogodd y Cadeirydd y cwmni safle tirlenwi i gydymffurfio cyn gynted â phosibl, gan dynnu sylw at y ffaith eu bod yn methu yn eu dyletswydd i'r gymuned.

Eitem 5. Adroddiadau Diweddarau Pwyllgorau a Fforymau

12. Cyflwynodd Catherine Brown, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Rhagfyr. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen, a thynnwyd sylw at yr elfennau canlynol: adroddiad cadarnhaol Archwilio Cymru ar osod yr Amcanion Llesiant (WBOs); derbyniwyd pedwar Adroddiad Archwilio Mewnol; nodwyd cynnydd da ar y Cynllun Archwilio Mewnol eleni.
13. Rhoddodd yr Athro Steve Ormerod, Cadeirydd y Pwyllgor Cynghori ar Dystiolaeth (EAC) ddiweddariad ar y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Ionawr. Derbyniwyd eitemau ar ymateb CNC i helpu i gyflawni o dan Dargedau Bioamrywiaeth Cymru. Adolygwyd y Gynhadledd Dystiolaeth Flynyddol. Cafodd ei nodi fel digwyddiad pwysig a defnyddiol a helpodd CNC i ryngweithio ag ymchwilwyr proffesiynol. Ystyriwyd materion monitro ansawdd dŵr, gyda staff yn chwilio am y ffyrdd gorau o fonitro dyfroedd yn fwyaf effeithlon gyda chyllideb sy'n lleihau.
14. Diweddarodd Helen Pittaway, Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid (FC) y Bwrdd ar y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 7 Rhagfyr a 10 Ionawr. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Roedd y ddau gyfarfod wedi ystyried cymeradwyaeth ariannol, a'r gyllideb a'r rhagolygon ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Hefyd, roedd cyfarfod mis Rhagfyr wedi craffu ar y sefyllfa ariannol ar gyfer y flwyddyn ariannol hon a'r gwersi gorwario a ddysgwyd yn y Rhaglen Cyfalaf Llifogydd. Cafodd drafft cychwynnol y Cynllun Cyllideb a Busnes ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf ei rannu â'r Bwrdd yng nghyfarfod y diwrnod blaenorol. Roedd cyfarfodydd y Pwyllgor Cyllid ym mis Chwefror a mis Mawrth yn cynnwys gwahoddiad agored i holl aelodau'r Bwrdd fod yn bresennol.
15. Cyflwynodd Peter Fox, Cadeirydd y Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd (FRMC), y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Ionawr. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Derbyniwyd diweddariad ar ymateb CNC i'r stormydd, a chafodd nodyn o ddiolch a gwerthfawrogiad gan FRMC ei anfon at yr holl aelodau staff oedd yn rhan o'r ymateb. Cafwyd adroddiad cynnydd ar gynlluniau cyfalaf; byddai'r

cynlluniau hyn yn cynnig mwy o amddiffyniad llifogydd i drigolion lleol. Trafodwyd y papur gwersi gorwario a ddysgwyd ac roedd gwaith yn digwydd ar weithredu'r hyn a ddysgwyd. Cafodd cynllun afon lanw Dyfi ei ystyried a'i argymhell ar gyfer gwaith pellach. Cafodd cynigion cyllideb Ardaloedd Draenio Mewnol eu craffu a'u cymeradwyo.

16. Cyflwynodd yr Athro Calvin Jones, Cadeirydd Pwyllgor yr Ystad Tir (LEC), ddiweddariad i'r Bwrdd. Roedd y gwaith ar y Strategaeth Hamdden yn mynd rhagddo a byddai'n cael ei gyflwyno i'r Bwrdd ym mis Mai. Cytunodd ARAC i ymestyn sawl cam gweithredu o ganlyniad i Archwiliadau Mewnol mewn Stiwardiaeth Tir; roedd y rhain wedi derbyn barn gymedrol. Darparwyd diweddariad ar Gynllun Sicrwydd Coetir y DU (UKWAS). Nodwyd effaith bosibl cyfyngiadau adnoddau ar ganlyniadau archwiliadau UKWAS yn y dyfodol. Roedd LEC wedi clywed am y swm diweddaraf o bren i'r farchnad.
17. Cyflwynodd Mark McKenna, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Roedd y cyfarfod yn un cadarnhaol ac yn cynnwys cyflwyniad gan y Sefydliad Gwasanaethau Cwsmeriaid. Craffwyd ar Adroddiad Chwarter 2 Llesiant, Iechyd a Diogelwch, a nododd y Pwyllgor fod y diwylliant yn gadarnhaol ar y cyfan. Cafwyd diweddariadau amrywiol, gan gynnwys trafodaeth bellach ar gymhlethdodau a heriau Bro'r Sgydau. Craffwyd ar y Cynllun Strategol Cyfathrebu a chroesawyd ei gysylltiad â'r Cynllun Corfforaethol.
18. Cyflwynodd Dr Rosie Plummer, Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig, y wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am y cyfarfod a gynhaliwyd ar 3 Hydref. Fel y nodwyd yn Adroddiad y Prif Swyddog Gweithredol, cafodd Gweld y Coed ei gadarnhau'n Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) heb wrthwynebiad. Nodwyd bod hyn yn ffrwyth misoedd o waith gyda thirfeddianwyr. Cafodd y Bwrdd ddiweddariad ar ardal chwilio am y Parc Cenedlaethol newydd arfaethedig a'r broses ddynodi.
19. Aeth yr Athro Rhys Jones, Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru (WLMF), ati i ddiweddarau'r Bwrdd. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Cynhaliwyd cyflwyniad i'r Pwyllgor Cynghori Rhanbarthol ar Goedwigaeth (RAC). Diolchwyd i holl staff CNC fu'n rhan o'r cyfarfod. Rhoddodd Grŵp Technegol Amaethyddol Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) y wybodaeth ddiweddaraf am yr adroddiad drafft. Cynhaliwyd cyfarfod ar y cyd o Is-grŵp WLMF ar Lygredd Amaethyddol gyda Fforwm Pysgodfeydd Cymru a Fforwm Rheoli Dŵr Cymru i ganolbwyntio ar yr adroddiad cydymffurfio a llygredd dip defaid. Roedd dod â'r Fforymau at ei gilydd wedi gweithio'n dda a bod gweithdy dilynol ar lygredd dip defaid yn cael ei drefnu.
20. Diweddarodd yr Athro Steve Ormerod, Cadeirydd Fforwm Pysgodfeydd Cymru (WFF) a Fforwm Rheoli Dŵr Cymru (WWMF) y Bwrdd, gan nodi bod pawb wedi gwerthfawrogi'r cyfarfod ar y cyd â'r WLMF ynghylch y pryder cyffredin hwn. Roedd y WFF wedi cyfarfod ar 27 Tachwedd a chafwyd y wybodaeth ddiweddaraf gan y Grŵp Cynghori ar Adar sy'n Bwyta Pysgod. Roedd prosiect peilot yn digwydd yn afon Wysg. Roedd y

pryderon am rywogaethau eogiaid wedi dominyddu'r cyfarfod. Cymerwyd y papur diweddar ar gyfarfod diweddar WWMF fel y darllenwyd.

21. Cyflwynodd Geraint Davies, Cadeirydd Fforwm Mynediad Cenedlaethol Cymru (NAFW), ddiweddariad i'r Bwrdd. Ystyriwyd bod y papur wedi'i ddarllen. Tynnwyd sylw at y cyflwyniad ar brosiect Croesi'r Ffiniau ar Lwybr Mawr Morgannwg. Roedd disgwyl i'r Gweinidog Newid Hinsawdd fod yn bresennol ond roedd aelodau'r Fforwm yn siomedig pan gafodd ei ganslo eto, er ein bod yn gobeithio aildrefnu. Cafwyd diweddariad defnyddiol ar faterion Bro'r Sgydau.
22. Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad ar aelodaeth Pwyllgorau'r Bwrdd. Cadarnhawyd bod Lesley Jones wedi cytuno i fod yn aelod dros dro o ARAC ar gyfer cyfarfodydd mis Mawrth, Mehefin a Medi 2024, er y gofynnwyd i'r Bwrdd gytuno bod y Cadeirydd yn cael ei ddirprwyo i fynychu cyfarfod ARAC ym mis Mawrth oherwydd ymrwymadau blaenorol Lesley Jones. Cytunodd y Bwrdd ar y camau canlynol.

PENDERFYNIAD: Lesley Jones i fod yn aelod dros dro o ARAC ar gyfer y cyfarfodydd mis Mawrth, Mehefin a Medi 2024, gyda'r Cadeirydd yn dirprwyo i fynychu cyfarfod ARAC ym mis Mawrth 2024

Eitem 6. Adroddiad am Berfformiad Ariannol

Cyflwynydd: Rob Bell, Pennaeth Cyllid

23. Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid yr eitem a rhoddodd drosolwg o'r papur, gan nodi bod yr Adroddiad yn nodi'r sefyllfa ar ddiwedd mis Tachwedd. Craffwyd arno gan y Tîm Gweithredol (ET) a'r Pwyllgor Cyllid. Darparwyd trosolwg o'r sefyllfa Refeniw. Nodwyd bod hyn yn olrhain proffil, ond ei fod yn cuddio rhai o'r pwysau ar gyllidebau. Roedd cynigion ar gydbwysu'r gyllideb drwy £2m o ostyngiadau ar draws CNC wedi eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Tachwedd; roedd hyn yn cynnwys mesurau cynyddu'r tâl i raglenni a phrosiectau, a'r newid yn y rheolau cyfrifo yn ymwneud â phrydlesi. Cafodd hyn ei dderbyn yn ffurfiol gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr. Erbyn hyn, roedd gor-raglennu wedi gostwng i £0.5m.
24. Rhoddwyd diweddariad ar fater arbedion cyflog a'r angen i wneud tua £2m o arbedion, a oedd tua £1.1m ar hyn o bryd gyda rheolaethau recriwtio ar waith. Roedd pwysau ychwanegol ers yr Adroddiad yn cynnwys: gostyngiad arall mewn rhagolygon incwm pren; problem cladin Tŷ Cambria; y mater yn ymwneud ag archwilio hawliad Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO), er bod disgwyl cadarnhad ar hyn - roedd darpariaeth wedi ei wneud a byddai adroddiad pellach yn cael ei ddarparu i ARAC ym mis Mawrth. Roedd y Pwyllgor Cyllid wedi cael gwybod. Rydym yn dal i chwilio am ostyngiadau pellach yn y gyllideb, a fyddai'n cael eu coladu a'u cyflwyno i'r Tîm Gweithredol i ystyried yr holl effeithiau. Darparwyd diweddariad ar wariant cyfalaf, a oedd yn mynd rhagddo'n dda. Roedd LIC wedi cael gwybod am y pwysau bach yn y Rhaglen Cyfalaf Llifogydd. Gofynnwyd i'r Bwrdd gymeradwyo'r newid i'r rhagolygon o £266.9m i £270.2m.
25. Bu'r Bwrdd yn trafod cynnwys yr Adroddiad, gan nodi y byddai'r newidiadau diweddaraf yn cael eu hadrodd i'r Tîm Gweithredol a'r Pwyllgor Cyllid. Cydnabuwyd y pwysau ar y

gyllideb. Holodd aelodau'r bwrdd am achosion y gostyngiad mewn incwm codi tâl ac a oedd patrwm neu wybodaeth ar gael am y rhesymau y tu ôl i hyn. Clywodd y Bwrdd fod y Tîm Gweithredol wedi ystyried y mater hwn a gofynnodd i'r Pennaeth Rheoleiddio a Thrwyddedu i wneud darn o waith ar hyn ar ôl diwedd y flwyddyn i roi ymdeimlad o unrhyw newid mewn ymddygiad ac unrhyw effeithiau posibl i'w hystyried. Cadarnhawyd y byddai'r Adolygiad o'r Tâl Rheoleiddio Blynyddol yn cael ei gyflwyno i gyfarfod nesa'r Pwyllgor Cyllid a Galwad Diweddar'u'r Bwrdd ym mis Chwefror.

26. Cymeradwyodd y Bwrdd y newid yn y gyllideb wreiddiol o £266.9m i £270.2m a ragwelir a nodwyd y perfformiad ariannol hyd at ddiwedd mis Tachwedd 2023.

CYMERADWYWYD: Y newid yn y gyllideb wreiddiol o £266.9m i £270.2m a ragwelir

Eitem 7. Cyllideb Ardaloedd Draenio Mewnol

Cyflwynydd: Rob Bell, Pennaeth Cyllid

27. Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid y cynigion ar gyfer Praeseptau, Cyfraddau ac Ardollau Ardaloedd Draenio Mewnol (IDDs) ar gyfer 2024/25 i'w cymeradwyo i'r Bwrdd. Cafwyd crynodeb o'r manylion yn y papur. Roedd FRMC wedi craffu a chymeradwyo'r cynigion yn y cyfarfod ar 11 Ionawr. Ar gyfer 2024/25, cynigiwyd cynyddu: Praeseptau o 3% i £327k; Ardollau arbennig i £1417k; Cyfraddau draenio i £205k. Roedd hyn yn gynydd o 4% ar Ardollau Arbennig a Chyfraddau Draenio. Roedd Grwpiau Cynghori wedi cyfarfod ar draws y Gogledd a'r De. Roedd CNC yn ymwybodol o'r pwyntiau a'r pryderon a godwyd gan randdeiliaid ar ansawdd y gwaith, fodd bynnag, roedd y rhain y tu allan i gylich gwaith y papur. Gofynnwyd i'r Bwrdd gymeradwyo'r cynigion fel y manylwyd arnynt yn y papur.

28. Fe wnaeth yr Athro Pete Fox fel Cadeirydd FRMC, sylw ar y trafodaethau a gynhaliwyd yng nghyfarfod diweddar FRMC, gan nodi bod rheoli Ardaloedd Draenio Mewnol yn fater hanesyddol ac yn parhau i fod yn faen tramgwydd ar gyfer trafodaeth gyda ffermwyr.

29. Bu aelodau'r Bwrdd yn trafod pa mor ddigonol oedd y dull gweithredu wrth symud ymlaen, gan gydnabod y cyd-destun hanesyddol. Holwyd am y geiriad ym mharagraff 7 o'r atodiad i'r papur a chytunodd y Pennaeth Cyllid i egluro hyn.

CAM GWEITHREDU: Y Pennaeth Cyllid i egluro'r geiriad a ddefnyddir ym mharagraff 7 o'r atodiad i'r papur IDD

30. Cymeradwyodd y Bwrdd yr eitemau a fanylir yn y papur.

CYMERADWYWYD: Ardollau arbennig, cyfraddau draenio a phraeseptau Ardaloedd Draenio Mewnol ar gyfer 2024-25

CYMERADWYWYD: Awdurdodi rhoi'r sêl gyffredin ar y Cyfraddau Draenio Cymeradwy

CYMERADWYWYD: Dirprwyo cyfrifoldeb y Bwrdd dros gymeradwyo datganiadau blynyddol ar gyfer 2023/24 i Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol

Eitem 8. Cynllun Addasu CNC

Cyflwynwyr: Clive Walmsley, Uwch Gynghorydd Arbenigol, Newid Hinsawdd a Datgarboneiddio; Lucia Watts, Cynghorydd Arbenigol – Risg Hinsawdd ac Addasu i'r Hinsawdd

31. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu yr eitem. Nodwyd camau penodol y Cynllun Corfforaethol ar allu cymunedau i wrthsefyll newid hinsawdd. Roedd y Cynllun Addasu a gyflwynwyd i'r Bwrdd i'w gymeradwyo yn ystyried sut oedd CNC yn gweithredu ac yn cynllunio ei gyloch gwaith.
32. Cyflwynodd yr Uwch Gynghorydd Arbenigol, Newid Hinsawdd a Datgarboneiddio gefndir yr eitem, a gyflwynwyd i'r Bwrdd ddiwethaf yn 2020, gan nodi y gallai'r gymuned wyddonol nawr briodoli digwyddiadau tywydd i newid hinsawdd. Amlygwyd amllder a maint digwyddiadau tywydd. Pwysleisiwyd bod yr addasiad hwnnw'n amlochrog, ac yn cynnwys cyfrifoldebau personol, cymunedol ac awdurdod. Roedd angen i CNC fod yn gadarn er mwyn lleihau'r risg ar faterion newid hinsawdd. Cafodd trafodaeth strategol ar ddatgarboneiddio ei chynllunio ar gyfer cyfarfod y Bwrdd ym mis Medi.
33. Rhoddodd y Cynghorydd Arbenigol, Risg Hinsawdd ac Addasu i'r Hinsawdd gyflwyniad yn crynhoi'r manylion yn y papur. Disgrifiwyd cyfrifoldeb CNC dros gynllunio addasu a ffynonellau tystiolaeth a ddefnyddiwyd o fewn y Cynllun Addasu. Rhannwyd Aseiad Risg Newid Hinsawdd y DU 2021, a disgrifiwyd y risgiau a'r cyfleoedd, gan nodi'r lefel gynyddol o risg, a oedd wedi gweld cynnydd o 20% mewn pedair blynedd. Disgrifiwyd yr Aseiad Risg Sylfaenol, a oedd yn nodi bod pob rhan o CNC mewn perygl yn sgil newid hinsawdd. Esboniwyd y broses ymgynghori o fewn CNC. Roedd y canlyniadau a'r canfyddiadau wedi'u hymgorffori yn y Cynllun Addasu. Disgrifiwyd themâu blaenoriaeth Cynllun Addasu 2023-27 a'u cysylltiadau â'r Cynllun Corfforaethol, a rhannwyd enghreifftiau. Y bwriad oedd cyhoeddi ar gyfer gwanwyn 2024, ac yna datblygu a gweithredu'r Cynllun Cyflawni yn ystod 2024 gyda llywodraethu drwy'r Grwpiau Busnes. Disgrifiwyd datblygiad a champau yn y dyfodol, gyda'r uchelgais o ddatblygu Cynllun Addasu newydd bob pum mlynedd a fyddai'n esblygu mewn ymateb i bolisi, tystiolaeth ac anghenion busnes.
34. Croesawodd y Bwrdd y Cynllun Addasu ac roedd pawb yn gwerthfawrogi'r gwaith traws-sefydliadol a'r sail dystiolaeth gyfoethog. Er ei bod yn ddogfen weithredol, dywedodd aelodau'r Bwrdd y byddai'n bwysig iddi fwydo i gynllunio strategol a sicrhau ei bod yn cael ei hymgorffori yn rhaglenni newid CNC. Dylai fod yn rhan o'r themâu trawsbynciol ar gyfer gwneud penderfyniadau.
35. Codwyd pwynt penodol ar y geiriad ar dudalen 20. Nodwyd mai'r sbardun dros newid cynhyrchiant coedwigaeth oedd Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy (SMNR) yn hytrach na thargedau cynhyrchu.

36. Roedd y materion sy'n ymwneud â newid hinsawdd yn hysbys ers blynyddoedd lawer ac mae angen cymryd camau brys erbyn hyn. Hefyd, mae'n bwysig i CNC osod y safonau, ac roedd y gwaith ar Amcanion Llesiant y Cynllun Corfforaethol wedi galluogi hynny. Cydnabuwyd rôl arweinyddiaeth y Bwrdd yn y mater hwn ar gyfer y sefydliad a Chymru. Mae cysylltiadau a rhyngweithiau CNC â'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC), sefydliadau eraill, a rhanddeiliaid yn darparu llwybr ar gyfer eirioli a gweithredu. Awgrymwyd y gellid defnyddio'r Cynllun Addasu fel darn enghreifftiol ar gyfer awdurdodau lleol.
37. Pwysleisiwyd yr elfen o frys, a bod angen rhoi blaenoriaeth i gyflymder gweithredu a chyflawni addasiadau.
38. Cydnabuwyd mai hwn oedd fersiwn gyntaf y Cynllun Addasu ond argymhellwyd dull o ymdrin ag atebion radical a chynnwys gweledigaeth radical ar gyfer gwaith yn y dyfodol. Nodwyd y byddai'r Cynllun yn datblygu wrth symud ymlaen.
39. Nodwyd meysydd gwaith eraill CNC a oedd hefyd yn canolbwyntio ar y dull o addasu. Roedd Amcanion Llesiant pob Cynllun Corfforaethol yn cael eu harwain gan aelod o'r Tîm Gweithredol, gyda strwythur isod i edrych ar waith ar draws y sefydliad. Pwysleisiwyd eiriolaeth a sut oedd CNC yn gweithio gyda'i gadwyn gyflenwi.
40. Codwyd camau gweithredu'r cynllun ar gyfer sero net ac effaith carbon. Eglurwyd y byddai'r rhain yn cael cyflwyno i'r Bwrdd ar gyfer trafodaeth strategol ym mis Medi. Pwysleisiodd aelodau'r Bwrdd yr angen i sicrhau bod y materion hyn yn cyd-fynd â'r rhaglenni newid sy'n digwydd.
41. Diolchodd y Cadeirydd i'r tîm am eu gwaith. Roedd y Bwrdd yn cymeradwyo cyhoeddi Cynllun Addasu CNC.

CYMERADWYWD: Cynllun Addasu CNC

Eitem 9. Eitemau i'w cymeradwyo

Eitem 9a. Adroddiad Chwarter 2 Llesiant, Iechyd a Diogelwch

42. Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth Gorfforaethol a Datblygu yr eitem, gan nodi fod PCC wedi craffu ar hyn yng nghyfarfod 12 Rhagfyr.
43. Gofynnodd aelodau'r bwrdd am sicrwydd ar gwblhau hyfforddiant Iechyd a Diogelwch gorfodol a chawsant wybod ei fod yn cael ei ystyried yn Wyrdd o ran statws Coch, Oren, Gwyrdd y dangosfwrdd.
44. Cymeradwyodd y Bwrdd yr Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch ar gyfer Adroddiad Chwarter 2.

CYMERADWYWD: Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch ar gyfer Chwarter 2.

Eitem 9b. Diwygiadau i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS)

45. Cyflwynwyd yr eitem gan Gyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth Gorfforaethol a Datblygu, a nododd ei bod wedi'i chymeradwyo drwy ohebiaeth gan y Bwrdd.

NODWYD: Bod y Bwrdd wedi cymeradwyo, trwy ohebiaeth, linell newydd a ychwanegwyd at y Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS) i nodi unigolyn cymwys sy'n gallu cymeradwyo eithriadau i'r ddyletswydd i ddatgelu gwybodaeth sy'n ofynnol dan gais Rhyddid Gwybodaeth, lle gallai'r wybodaeth honno beri anfantais i gynnal materion cyhoeddus

Eitem 10. Unrhyw Fater Arall

46. Ni chodwyd unrhyw faterion eraill.

Daeth y cyfarfod i ben

Sesiwn holi ac ateb gyhoeddus

47. Eglurodd y Cadeirydd fod CNC yn ystyried sut mae'r sefydliad yn ymwneud â'r cyhoedd, gan gydnabod nad oedd y sesiwn holi ac ateb cyhoeddus yn senario delfrydol.

48. Derbyniwyd cwestiynau a chafwyd ymatebion ar y materion canlynol.

49. Colin Barnett – Problemau safle tirlenwi Wityhedge. Fel y gofynnodd Mr Barnett, rhannwyd ei bryderon â'r Bwrdd. Roedd diweddariad ar y mater hwn wedi'i gynnwys yn yr Adroddiad Prif Swyddog Gweithredol a'i nodi'n gynharach yn y cyfarfod. Roedd staff CNC wedi ymweld â'r safle, a chyfarfod cymunedol wedi'i gynnal. Ateggodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau fod CNC yn gweithio gyda'r cwmni i sicrhau bod y safle yn cydymffurfio eto.

50. Robert Meyer – Arglawdd Tan Lan. Ymatebodd yr Athro Pete Fox, Cadeirydd FRMC. Diolchwyd i Mr Meyer am ei gwestiynau, a chadarnhawyd y byddai ateb manwl yn dilyn. Nodwyd a rhannwyd pryderon gan rai o'r cymunedau llai yng Nghymru. Cafwyd briffiau gan aelod o'r Bwrdd, Geraint Davies, a chydweithwyr eraill. Nodwyd bod yr astudiaeth ar fin cael ei chwblhau. Amlygwyd costau buddsoddiad cyhoeddus parhaus, ac eglurwyd nad oedd buddsoddiad pellach yn debygol o fod oherwydd polisi a blaenoriaethau buddsoddi. Byddai Martin Cox, Pennaeth Gweithrediadau'r Gogledd-orllewin, yn parhau i drafod y mater hwn.

51. Cadarnhaodd Pennaeth Gweithrediadau'r Gogledd-orllewin fod yr effaith ar seilwaith wedi'i chynnwys fel rhan o'r astudiaeth, gan nodi bod ymgynghoriad wedi digwydd gyda Network Rail a rhanddeiliaid. Gofynnodd Mr Meyer am gopi o'r astudiaeth fusnes a'r adroddiad. Cadarnhawyd y byddai'n cael ei rannu maes o law.

52. Jane Thomas – Canolfannau Ymwelwyr. Ymatebodd yr Athro Calvin Jones, fel Cadeirydd LEC. Pwysleisiwyd nad dyma oedd y sefyllfa delfrydol i CNC, ond bod y sefydliad yn wynebu diffygion ariannol sylweddol wrth symud ymlaen ac angen gwneud

newidiadau i gyflawni cyllideb gytbwys. Roedd Canolfannau Ymwelwyr wedi cael llawer o sylw cyhoeddus, ond roedd CNC yn edrych ar draws y busnes cyfan am arbedion ac yn ceisio gwneud hyn gyda phwyslais ar gyflawni'r Cynllun Corfforaethol. Roedd hyn yn fwy heriol a chymhleth, ac angen dod â gwybodaeth o bob cwr o'r sefydliad. Nid oedd cyllideb 2024/25 wedi'i chwblhau eto ac nid oedd y Bwrdd wedi cael cais i gymeradwyo unrhyw benderfyniadau ar ganolfannau ymwelwyr. Roedd gwybodaeth reoli yn cael ei chasglu ar gyfer penderfyniad erbyn diwedd mis Mawrth. Roedd yn bwysig osgoi cyfuno lefel y gwasanaethau a gallu'r cyhoedd i gael mynediad at dir. Byddai mynediad cyhoeddus i'r tir yn cael ei gynnal, ond pa fath o wasanaethau a ddarperir oedd dan ystyriaeth. Lle na allai CNC barhau i ddarparu'r gwasanaethau hynny, byddai'n chwilio am eraill i ysgwyddo'r gwasanaethau hynny.

53. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol y byddai CNC yn parhau i ddiogelu'r Gwarchodfeydd Natur Cenedlaethol a'r safleoedd o amgylch y canolfannau ymwelwyr a sicrhau y gallai natur ffynnu. Byddai CNC yn parhau i sicrhau mynediad cyhoeddus ac eisiau parhau i weithio gyda'r gymuned a darparwyr i sicrhau parhad.
54. Kim Williams – Canolfannau Ymwelwyr. Cyflwynwyd ystod eang o gwestiynau a fyddai'n cael eu hateb drwy ohebiaeth.
55. Kim Waters – materion ansawdd dŵr. Cyflwynwyd y rhain yn ystod y cyfarfod drwy'r cyfleuster sgwrsio a byddant yn cael eu hystyried y tu allan i'r cyfarfod.
56. Jenny Lampard – Canolfannau Ymwelwyr. Trwy'r sgyrsfan yn ystod y cyfarfod, holodd sut y gallai'r cyhoedd helpu gyda chynnal a buddsoddiad canolfannau ymwelwyr.
57. Myfyriodd y Bwrdd ar sut oedd y Bwrdd yn rhyngweithio â'r cyhoedd yng nghyfarfod y Bwrdd. Gofynnodd y Bwrdd i'r rhestr o gwestiynau cyhoeddus gael eu hychwanegu at system Diligent i gyfeirio atynt.

CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i ychwanegu cwestiynau cyhoeddus at system Diligent ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol

Daeth y Cyfarfod Cyhoeddus i ben